

УДК 332.12 (477)

Гордуновський О. М.Черкаський інститут банківської справи
Університету банківської справи Національного банку України**ПРОГНОЗУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

У статті зроблена спроба виявлення проблем та прогнозування регіонального розвитку на базі Черкаської області. Стійкий економічний розвиток можливий насамперед при умові узгодження інтересів та можливостей окремих регіонів. Протягом останніх років розвиток регіонів України характеризується двома взаємопов'язаними тенденціями: зростання концентрації економічної активності на національному та регіональному рівні; подальша нерівномірність розвитку територій та пов'язані з цим міжрегіональні соціально-економічні диспропорції, що свідчать про тривалі дивергентні процеси серед регіонів. Практичне значення дослідження полягає в розробці стратегічних напрямків екологічного безпечного розвитку, соціоекономічного збалансування, соціоекологічного збалансування на основі інноваційної моделі розвитку регіонів.

Ключові слова: регіональний розвиток, державне регулювання, регресійний аналіз, Черкаська область, Регіональна диференціація.

Постановка проблеми. Однією з передумов розв'язання проблеми забезпечення стійкого економічного розвитку України є насамперед узгодження інтересів і можливостей розвитку її окремих регіонів. Регіональний підхід є особливо актуальним для нашої країни через нерівномірність і диспропорції у розвитку окремих її регіонів. Недостатньо ефективними та незбалансованими залишаються механізми державного управління регіональним розвитком. Спостерігається неузгодженість інструментів розв'язання наявних проблем регіонального розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний спектр питань із проблематики регіонального розвитку та управління цим процесом розробляли відомі вітчизняні та зарубіжні вчені: О. Білоус, В. Вітлінський, В. Гець, Дж. Гелбрейт, О. Гранберг, Б. Данилишин, М. Долішній, С. Дорогунцов, О. Єгоршин, Д. Львов, Н. Реймерс, Л. Руденко, О. Шаблій, Л. Шостак та ін. Проте залишаються нерозв'язаними низка проблем щодо забезпечення зрівноваженого, збалансованого розвитку регіонів і зменшення регіональних асиметрій, почення науково обґрунтованих прогнозів такого розвитку, вибору стратегічних його напрямів. Навіть офіційно затверджена Програма економічних реформ на 2010-2014 рр. [1] не ідентифікує регіональний розвиток як окрему сферу державної політики.

Як підкреслюють дослідники, базовою передумовою вибору стратегії забезпечення стійкого регіонального розвитку, перш за все, має бути прогнозування перспектив такого розвитку і передбачення майбутнього стану з огляду на наявні проблеми та ресурси для їх вирішення в регіоні. Так, у колективній монографії за редакцією Д. Львова, О. Гранберга, О. Єгоршина зазначено, що стратегічне управління – це діяльність, спрямована на досягнення поставлених цілей і завдань, визначених на основі прогнозування можливих змін у навколишньому середовищі та існуючому потенціалі, шляхом координації і розподілу ресурсів [2, с. 37].

Постановка завдання. Метою дослідження є виявлення проблем та прогнозування регіонального розвитку національної економіки.

Матеріали та методика дослідження. Теоретичною і методологічною базою дослідження слугували теорії відтворення, циклічності, державного регулювання економіки, а також напрацювання вітчизняних і зарубіжних економістів з питань прогнозування регіонального розвитку націо-

нальної економіки та її державного регулювання. У процесі дослідження використовувалися такі методи: історичний, абстрактно-логічний, порівняння, візуально-графічний метод, методи економічного аналізу й економіко-математичного моделювання, регресійний аналіз.

Виклад основного матеріалу дослідження. Протягом останніх років розвиток регіонів країни характеризувався двома взаємопов'язаними тенденціями. Перша з них – зростаюча концентрація економічної активності як на національному, так і регіональному рівнях. На загальнодержавному рівні це проявляється у зосередженні основних ресурсів розвитку в місті Києві, де виробляється понад 20% ВВП країни, акумулюється половина усіх прямих іноземних інвестицій, зростає чисельність його населення за рахунок міграції з інших регіонів. На регіональному рівні проявляється доволі стійкий тренд підвищення концентрації економічної діяльності в обласних центрах та оточуючих їх районах, у більшості яких концентрується понад 60% будівництва, інвестицій та виробництва. Друга тенденція – подальша нерівномірність розвитку територій, зростання у зв'язку з цим міжрегіональних соціально-економічних диспропорцій, що свідчить про тривалі дивергентні процеси серед регіонів. Ще більш контрастнішою є диференціація розвитку на рівні адміністративних районів та невеликих міст, в третині з яких тривалий час зменшується як економічна активність, так і чисельність населення. Міжрегіональні диспропорції стримувалися повільним розвитком країни в останні десятиліття загалом [3].

У 2010 р. співвідношення максимального та мінімального значення ВВП на душу населення в розрізі регіонів України становило 6,4 рази проти 6,2 разів у 2006 р. У країнах Європи це співвідношення варіювало у межах від 1,4 рази у Словенії, 1,6 – у Швеції, 1,7 – у Фінляндії, Португалії, Данії, Ірландії, до 3,4 разів у Франції, 3,6 – у Словачії, 3,8 – у Румунії, 4,7 – у Великобританії. Порівняння регіонів України з регіонами країн ЄС свідчить, що лише в місті Києві та Дніпропетровській області валове виробництво на одну особу відповідає мінімальним показникам регіонів Румунії, Болгарії, Угорщини та Польщі. Всі інші регіони України значно відстають від регіонів держав-членів ЄС [3].

За результатами аналізу встановлено, що протягом 2001-2010 рр. більше половини валової до-

даної вартості (ВДВ) створювалось у 5 регіонах (Донецька, Дніпропетровська, Одеська, Харківська області та місто Київ), де проживає майже 40% населення країни. Причому протягом останнього десятиліття спостерігається подальша концентрація виробництва ВДВ у місті Києві. Якщо у 2001 р. частка ВДВ, виробленого в столиці, становила 17% від загальноукраїнського показника, то у 2010 р. вона сягнула 21,5%. Водночас зменшилася частка її виробництва в Донецькій (із 12,4% у 2001 р. до 10% у 2012 р.), Дніпропетровській (з 8,9% до 8% відповідно), Одеській (з 5,2% до 5,1%) областях. Частки решти 19 регіонів змінилися несуттєво [3].

Нині 53,8% експорту товарів та 69,6% прямих іноземних інвестицій припадає лише на три регіони: м. Київ, Дніпропетровську та Донецьку області. Одночасно питома вага кожного з 11 регіонів (Вінницька, Волинська, Житомирська, Кіровоградська, Рівненська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Чернівецька, Чернігівська області та м. Севастополь) за цими показниками не досягає і 1% [3].

Водночас інтегральна оцінка рівня соціального розвитку регіонів, зроблена низкою науковців, у т. ч. З. Герасимчук, І. Кондіус на основі узагаль-

нення 8 індексів (індексу стану трудових ресурсів, індекс демографічного стану, індекс девіантного навантаження, індекс розвитку соціальної інфраструктури, індекс комфортності проживання, індекс рівня освіти, індекс соціальної справедливості, індекс стану здоров'я населення), демонструє дещо іншу диференціацію інтегрального індексу в регіонах (середньоукраїнський показник становить 0,33). Найкращих результатів щодо рівня соціального розвитку досягли Закарпатська (0,47), Харківська (0,44), Івано-Франківська (0,43), Львівська (0,40), Чернівецька (0,39), Одеська (0,37), Дніпропетровська (0,37) області, найгіршого – Луганська (0,18), Миколаївська (0,24), Донецька (0,25), Кіровоградська (0,26), Херсонська (0,27) та Житомирська (0,28) області. Зіставляючи отримані результати з нормативним значенням даного показника (0,612) приходимо до висновку, що нині всі регіони України не досягли цього нормативного рівня і знаходяться в стані ризику, а Луганська область – у стані загрози щодо рівня розвитку соціальної сфери регіону [4].

Аналогічною є ситуація щодо екологічного розвитку регіонів. Результати комплексної оцінки економічного, соціального та екологічного розвитку регіонів представлені в табл. 1.

Таблиця 1

Диференціація показників соціального, економічного та екологічного розвитку регіонів України

Індекси стійкого розвитку	Нормативне значення	Середньо-український показник	Максимальне значення	Мінімальне значення	Рівень диференціації, разів
Індекс соціального розвитку	0,612	0,33	0,47 (Закарпатська обл.)	0,18 (Луганська обл.)	2,6
Індекс економічного розвитку	0,353	0,28	0,56 (м. Київ)	0,1 (Тернопільська обл.)	5,6
Індекс екологічного розвитку	0,469	0,33	0,50 (Хмельницька обл.)	0,04 (Київська обл.)	12,5

Джерело: розраховано автором на основі [5; 6]

Дані табл. 1 засвідчують, що в Україні існує значна регіональна диференціація як соціального, так економічного й екологічного розвитку.

Необхідно підкреслити, що наростання вказаних диспропорцій у показниках економічного, екологічного та соціального розвитку, яке спостерігалось протягом останнього десятиліття, продовжуватиметься і надалі внаслідок відсутності науково обґрунтованої неупередженої державної політики регіонального розвитку. Як зазначають фахівці Національного інституту стратегічних досліджень при Президентіві України, інструменти державного управління регіональним розвитком, що традиційно використовувалися в Україні (пряме державне інвестування, існуюче програмування соціально-економічного розвитку регіонів, укладання державних контрактів і державних замовлень), продемонстрували низку недоліків, а саме:

– неефективність прямого субсидування регіонів із державного бюджету та встановлення пільгових режимів. Ці заходи виявились неспроможними вирішити як внутрішні регіональні проблеми;

– депресивність розвитку, монофункціональність територій, так і проблеми міжрегіонального розвитку (у т. ч. – забезпечити вирівнювання надмірних регіональних диспропорцій соціально-економічного розвитку, прискорити структурну модернізацію виробничих регіональних комплексів,

посилити консолідацію єдиного господарського простору в межах країни);

– застарілість традиційних інструментів та механізмів впливу на регіональний розвиток, які лише закріплюють поточні проблеми територій, вирішують їх недостатньою мірою, не створюють стимулів до саморозвитку, активізації місцевої економічної ініціативи та розвитку підприємництва на місцях;

– цілі реформування, визначені у щорічних програмах соціально-економічного розвитку, орієнтуються, переважно, на вирішення поточних проблем і не мають повного зв'язку із цілями, визначеними у стратегіях соціально-економічного розвитку тих самих регіонів. Державні контракти і державні замовлення орієнтовані на виробничі потужності лише окремих підприємств у регіонах, що є недостатнім для стабілізації економічного розвитку всього регіону [7].

Щорічні програми соціально-економічного та культурного розвитку регіонів спрямовані, переважно, на реалізацію поточних завдань на короткостроковий період, недостатньо враховують їх синергетичний вплив на досягнення довгострокових цілей регіонального розвитку.

Економічний, соціальний та екологічний розвиток регіонів, повнота використання їх трудових, природних і матеріальних ресурсів значною мірою залежать від рівня обґрунтованості прогно-

зування регіональних процесів. Вибір помилкових управлінських рішень через недостатню їх наукову обґрунтованість може привести до негативних наслідків, втрат матеріальних і трудових ресурсів. Тому загальновідома формула «управляти – значить передбачати» є особливо актуальною для процесів регіонального розвитку [8, с. 329]. Чим вищим є рівень прогнозування соціо-еколого-економічного розвитку, то вищою буде ефективність цілеспрямованого впливу держави на перебіг соціальних, економічних та екологічних процесів.

У силу специфіки соціального, економічного й екологічного розвитку регіонів виникає необхідність у виробленні такого апарату прогнозних розробок, які разом з аналітичними методами могли б бути застосовані в практиці прогнозування. Кожен регіон за своєю суттю є географічно своєрідним, отже і модель його розвитку, яка залежить від різних зовнішніх та внутрішніх чинників, що визначають його розвиток, є специфічною та індивідуальною.

Для прогнозування розвитку регіону пропонуємо застосовувати регресійний аналіз, використовуючи метод екстраполяції трендів, що дозволить визначити тенденцію зміни показників розвитку в часі і описати фактичну усереднену тенденцію зміни показників заданих часових рядів. Прогнозоване значення показників регіонального розвитку можна одержати за допомогою трендової моделі, в якій враховані дві складові: детермінована, що формується під впливом врахованих відомих факторів, і стохастичної, яка виникає в результаті випадкових неврахованих факторів.

$$y_t = f(t, a) + \varepsilon_t, \quad (1)$$

де $f(t, a)$ – детермінована компонента процесу (зміни відповідних показників соціо-еколого-економічного розвитку);

ε_t – стохастична компонента процесу.

Компонента $f(t, a)$, що будується на основі часового статистичного ряду, буде описана рядом залежностей (лінійною, квадратичною, степенною експоненційною, гіперболічною та ін.), вид яких обирається згідно з характером зміни значень показників за період передісторії. Випадкова компонента ε_t , не корелюючи з $f(t, a)$, необхідна для уточнення (коригування) прогнозних значень, отриманих на основі екстраполяції тренда.

На основі аналізу існуючих проблем і суперечностей державної підтримки регіонального розвитку, викладених вище, можна стверджувати, що тенденції розвитку більшості регіонів не зазнають значних змін у майбутньому, тобто вплив стохастичної компоненти буде мінімальний ($\varepsilon_t \rightarrow \min \rightarrow 0$), і розрахунок прогнозу можна здійснювати на основі екстраполяції тренда – залежності:

$$y = f(t), \quad (2)$$

З урахуванням часових відрізків передісторії та горизонту прогнозування ($t=n+m$), рівняння буде мати вигляд:

$$y_{n+m} = f(n+m), \quad (3)$$

де n – кількість років заданого часового ряду (передісторії);

m – кількість років прогнозного періоду (горизонту прогнозу).

Наступним кроком у побудові математичної моделі є вибір якісних рівнянь часового тренда, які б об'єктивно описували залежності для кож-

ного показника від часу t . Лінійна апроксимація застосовується в найпростіших випадках, коли точки даних розташовані близько до прямої, тобто, лінійна апроксимація прийнятна для величини, яка володіє постійним додатнім або від'ємним приростом. Логарифмічна апроксимація корисна для опису величини, яка спочатку швидко зростає або спадає, а потім поступово стабілізується. Логарифмічна апроксимація використовує як негативні, так і позитивні величини.

Експонентну криву та її модифікації варто використовувати при моделюванні динаміки різних економічних показників, оскільки саме економічні процеси мають експонентне зростання, тобто зростання з постійним темпом, коли наступне значення показника дорівнює попередньому, помноженому на одне й те саме число. Однак зустрічаються ситуації, коли: 1) при $a_1 < 1$ із зростанням t значення y_t будуть спадати до нуля, у той час як багато процесів прагнуть до деякої межі, відмінної від нуля; 2) часто із зростанням t значення рівнів, що характеризують процес, не убувають, а зростають і прагнуть до деякої межі. Такий процес не можна описати простою експонентою. Для врахування даних ситуацій варто застосовувати модифіковані експонентні прямі.

Поліноміальна апроксимація використовується для опису величин, що поперемінно зростають та спадають. Вона корисна, наприклад, для аналізу великого набору даних про нестабільну величину. Ступінь полінома визначається кількістю екстремумів (максимумів і мінімумів) кривої. Степенева апроксимація корисна для опису монотонно зростаючої або монотонно спадаючої величини. Використання степеневі апроксимації неможливе, якщо дані містять нульові або негативні значення [4].

Результати прогнозування тенденцій зміни індексів, які характеризують динаміку економічного розвитку Черкаської області, визначено на основі екстраполяції трендів і унаочнено на рис. 1.

Аналіз базових передумов економічного розвитку Черкаської області вказує на те, що більшість галузей залишаються технічно недосконалими, а недостатній розвиток внутрішнього ринку в майбутньому може стати чинником зниження темпів зростання промислового виробництва. Значна кількість видів продукції виробляється за застарілими технологіями, виробництво залишається енергоємним і, як наслідок, – неконкурентоспроможним. Високим залишається ступінь залежності промисловості (передусім ПАТ «Азот» і корпорації «Богдан») від імпортової сировини та комплектуючих, коливань цін і кон'юнктури ринку. До того ж сповільнюються процеси економічного зростання загалом у країні, а також зростання реальних доходів населення. Таким чином, спостерігається відсутність базових передумов для прискореного економічного розвитку Черкаської області.

Як свідчать результати моделювання, більшість індексів (індекс інвестиційної активності, індекс науково-технічного розвитку, індекс господарської діяльності, індекс зовнішньоекономічної діяльності), а також інтегральний індекс рівня економічного розвитку демонструватимуть незначне зростання. Водночас індекс фінансового забезпечення регіону дещо знижуватиметься, що зумовлене наявними диспропорціями у фінансовому забезпеченні регіонів (на користь окремих із них).

Подальший розвиток Черкаського та більшості інших регіонів вимагає перш за все удосконалення методів державного управління та обґрунту-

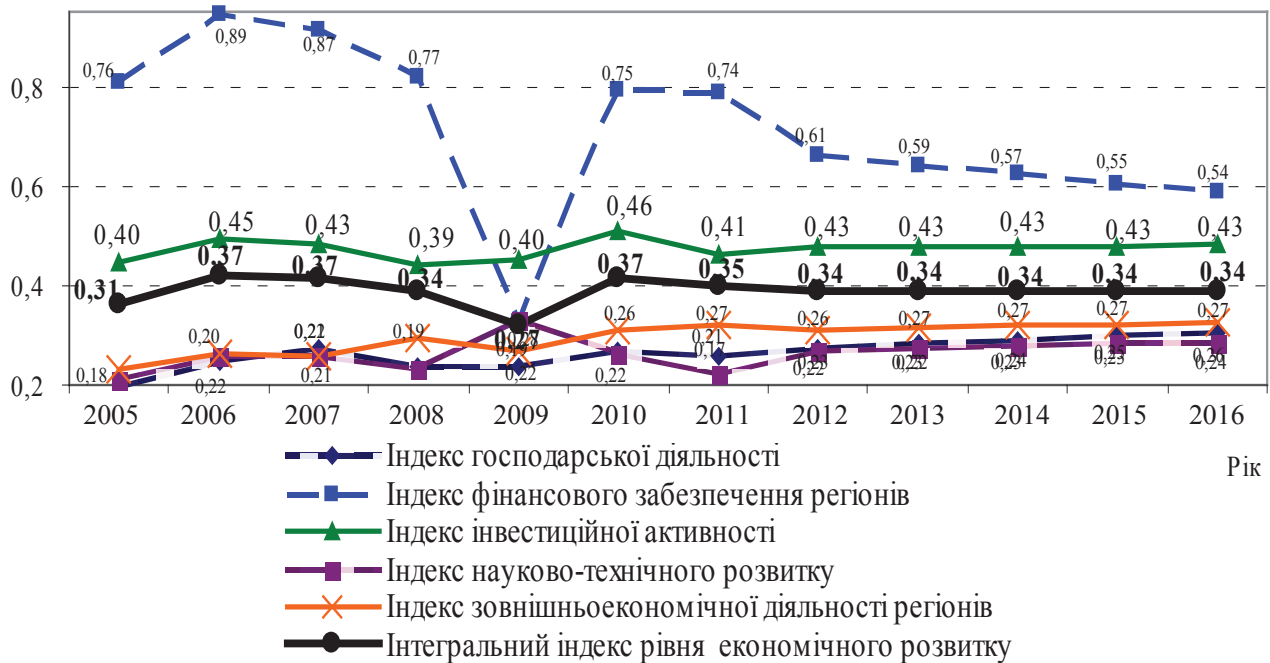

Рис. 1. Динаміка індексів, які характеризують рівень економічного розвитку Черкаської області та прогнозують його тенденції

вання стратегічних пріоритетів такого розвитку. Як зазначають фахівці, необхідно орієнтуватися на використання сучасних, апробованих у світовій практиці механізмів та інструментів досягнення визначених стратегічних цілей регіонального розвитку [7]. Це потребує попереднього вивчення позитивного досвіду інших країн щодо вирішення проблем регіонального розвитку.

Так, у ЄС протягом 2014-2020 рр. буде здійснено остаточний відхід від політики тотального фінансового патерналізму центру щодо регіонів. Особливо важливою тенденцією є відхід від практики регулярного надання гарантованих обсягів державної фінансової підтримки, заміна такого підходу на створення в регіонах дієвих економічних стимулів щодо стимулювання та активізації місцевої економічної ініціативи, саморозвитку регіонів [9; 10]. У Порядку денному до 2020 року для територій визначено шість пріоритетів розвитку ЄС: 1) сприяння збалансованому територіальному розвитку; 2) підтримка інтеграції міст, сіл і територій з особливим статусом; 3) інтеграція транскордонних і транснаціональних регіонів; 4) забезпечення світової конкурентоспроможності регіонів, що ґрунтується на міцній внутрішній економіці; 5) покращення територіального зв'язку для людей, громад і підприємств; 6) управління екологічною, природною та культурною цінністю регіонів [11].

Державне управління регіональним розвитком в Україні має враховувати вказані базові тенденції реформування регіональної політики. На жаль, зусилля регіональних органів управління в Україні найчастіше спрямовані на розв'язання поточних проблем. Стратегічні питання соціально-економічного розвитку регіонів відсуваються на другий план.

Стратегічні цілі регіонального розвитку повинні спрямовуватися на загальне підвищення ефективності державного управління регіонами і бути зорієнтовані на [7, с. 9]:

- структурну модернізацію регіональної економіки, запровадження енергозберігаючих техно-

логій, розвиток екологічно-безпечного виробництва, раціональне використання наявних на регіональному рівні ресурсів;

- формування консолідованого економічного простору країни, збільшення ємності внутрішнього ринку;

- формування конкурентоспроможних регіональних економік на основі оптимального та раціонального використання внутрішнього ресурсного потенціалу регіонів;

- посилення внутрішньої міжрегіональної кооперації, насамперед у виробничій сфері;

- забезпечення стабільного розвитку людського капіталу та вирішення соціальних проблем.

Нині стратегічне планування та управління регіональним розвитком має базуватися на безперервному контролі й оцінці змін зовнішнього глобалізованого середовища для забезпечення ефективного функціонування територій в умовах динамічних змін. Необхідно враховувати довгострокові тенденції сучасного економічного розвитку: прискорений розвиток сфери послуг, формування постіндустріального суспільства, його тотальна інформатизація, збільшення інтелектуальної складової в результатах виробництва, розвиток мережових форм його організації. За цих умов все більш очевидною стає необхідність пошуку нових шляхів регіонального розвитку та підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. На основі прогнозування динаміки змін розрахованих показників економічного розвитку Черкаської області, які є репрезентативними щодо більшості регіонів України, на основі багатофакторної моделі можна зробити висновок про складну економічну ситуацію в регіонах. Особливо це стосується їх фінансового забезпечення. Не надання регіонам достатньої фінансової самостійності, нерациональна фіскальна регіональна політика в країні, яка не спрямована на стимулювання регіонального розвитку, а спонукає регіони до пасивності у розширенні власного податкового потенціалу, приводять до спадання рівня забезпеченості більшості

місцевих бюджетів власними коштами. При збереженні існуючих тенденцій рівень економічного та соціального розвитку регіонів протягом 2014-2016 рр. буде зростати незначно, а рівень екологічного розвитку залишатиметься загрозливим.

Результати дослідження свідчать про значну регіональну диференціацію рівня соціального, економічного й екологічного розвитку регіонів. Причому тенденції диференціації соціального й екологічного розвитку, по-перше значно різняться між собою, по-друге, суттєво вирізняються на фоні іншого вектора спрямованості тенденцій диферен-

ціації економічного розвитку. Відповідно, постає необхідність розробки стратегій екологічно безпечного розвитку, соціо-економічного збалансування, соціо-екологічного збалансування, еколого-економічного збалансування, соціо-еколого-економічного збалансування на основі інноваційної моделі розвитку регіонів. Значні диспропорції у рівнях розвитку різних регіонів в умовах інформатизації та глобалізації зумовлюють необхідність подальшого пошуку потенціальних можливостей для такого розвитку та удосконалення регіональної політики згладжування міжрегіональних асиметрій.

Список літератури:

1. Програма економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Президента України. – Режим доступу: http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf.
2. Стратегическое управление: регион, город, предприятие / под ред. Д. С. Львова, А. Г. Гранберга, А. П. Егоршина. – М.: Экономика, 2005. – 255 с.
3. Проект Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.csi.org.ua/www/wp-content/uploads/2013/05/nsrdu2020_1.pdf.
4. Герасимчук З. В. Теоретичні та прикладні засади прогнозування стійкого розвитку регіону: Монографія / Герасимчук З. В., Кондіус І. С. – Луцьк: Надстир'я, 2010. – 415 с.
5. Кондіус І. С. Методичні основи процесу побудови прогностичної моделі соціо-еколого-економічного розвитку регіону / І. С. Кондіус // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – Чернівці: ЧТЕІ, 2011. – Вип. II (42). Ч. 2. Т. 2. – С. 364-370.
6. Державна служба статистики України – офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>.
7. Щодо удосконалення державної стратегії регіонального розвитку України до 2015 р. [Електронний ресурс] / Національний інститут стратегічних досліджень при Президенті України. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/strategiya_2015-a0536.pdf.
8. Гладкий Ю. Н. Основы региональной политики / Ю. Н. Гладкий, А. И. Чистобаев. – СПб.: Михайлова В. А., 1998. – 659 с.
9. Mrinska O. EU Regional policy: post-crisis reality [Електронний ресурс] / Mrinska O. – Режим доступу: http://regionalnyaktsenty.blogspot.com/2012/02/blog-post_20.html.
10. Commission lays foundations to boost impact of cohesion investments after 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/11/1159&format>.
11. Territorial Agenda of the European Union 2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eu2011.hu/TA2020>.

Гордуновский О. Н.

Черкасский институт банковского дела Университета банковского дела Национального банка Украины

ПРОГНОЗИРОВАНИЕ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ

Резюме

Автор пытается выявить проблему и прогнозирования регионального развития на базе Черкасской области. Стабильное экономическое развитие тесно связано с координированием интересов и возможностей регионов. В последние годы развитие регионов Украины характеризуется двумя взаимосвязанными тенденциями: увеличение концентрации экономической деятельности на национальном и региональном уровнях; далее неравномерное развитие территорий и в результате межрегиональных экономических различий, которые характерны для давно различные процессы в регионах. Практическое значение исследования состоит в разработке стратегических направлений деятельности экологически безопасное развитие, социально экономического равновесия, социально экологического равновесия на основе инновационной модели развития регионов.

Ключевые слова: регионального развития, государственного регулирования, регрессионный анализ, Черкасской области, региональная дифференциация.

Gordunovsky O. M.

Cherkasy Institute of Banking of University of Banking of the National Bank of Ukraine

PREDICTION OF REGIONAL DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY

Summary

The author tries to identify the problem and to forecast regional development on the basis of Cherkasy region. Stable economic development consists in coordination of interests and capabilities of regions. In recent years the development of the regions of Ukraine is characterized by two interrelated trends: increasing of economic activity concentration at national and regional levels; further uneven development of territories and as a result interregional economic disparities that are characteristic for long divergent processes in regions. Practical value of the research consists in the elaboration of strategic directions of ecological safe development, socio-economic balance, socio-ecological balance on the basis of innovative model of regions development.

Key words: regional development, state regulation, regression analysis, Cherkasy region, regional differentiation.